

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 9. joulukuuta 2011 (12.12)
(OR. en)**

**18196/1/11
REV 1**

**Toimielinten väliset asiat:
2010/0312 (COD)
2011/0242 (COD)**

**SCHENGEN 61
SCH-EVAL 217
FRONT 195
COMIX 810
CODEC 2331**

ILMOITUS

Lähettiläs:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Neuvosto / Ministeritason sekakomitea (EU–Islanti–Norja–Sveitsi–Liechtenstein-sekakomitea)
Ed. asiak. nro:	17280/1/11 REV 1 SCHENGEN 56 SCH-EVAL 202 FRONT 174 COMIX 744 CODEC 2131
Asia:	– Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten – Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajoille poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi – Tilannekatsaus

I JOHDANTO

1. Eurooppa-neuvosto kehotti 23. ja 24. kesäkuuta 2011¹, että luodaan *tehokas ja luotettava seuranta- ja arviointijärjestelmä*, jonka olisi oltava *EU-pohjainen ja siinä olisi käytettävä jäsenvaltioiden, komission ja toimivaltaisten virastojen asiantuntijoita*, ja kehotti komissiota *raportoimaan säännöllisesti arviointien tuloksista ja ehdottamaan tarvittaessa toimia havaittujen puutteiden korjaamiseksi*. Se kehotti myös toisaalta ottamaan käyttöön *Schengen-yhteistyön yleistä toimivuutta uhkaaviin poikkeuksellisiin olosuhteisiin reagoimiseksi mekanismin, joka ei kuitenkaan saa vaarantaa henkilöiden vapaan liikkuvuuden periaatetta ja johon tulisi sisältyä joukko toimenpiteitä, joita sovelletaan asteittain, eriytetysti ja koordinoitusti sellaisen jäsenvaltion auttamiseksi, jonka*

¹ EUCO 23/1/11 REV 1, 21 ja 22 kohta.

ulkorajoihin kohdistuu kovaa painetta ja johon aivan viimeisenä keinona voisi sisältyä suojalauseke, jolla sallittaisiin sisärajatarkastusten ottaminen poikkeuksellisesti uudelleen käyttöön todella kriittisessä tilanteessa, jossa jäsenvaltio ei enää pysty täyttämään Schengen-sääntöjen mukaisia velvoitteitaan. Komissiota pyydettiin toimittamaan asiasta ehdotus syyskuussa 2011.

II TILANNEKATSAUS

2. Komissio toimitti neuvostolle 16. syyskuuta 2011 lainsäädäntöpakettin², joka käsittää Schengenin arviointimekanismia koskevan muutetun ehdotuksen³ ja Schengenin rajasäännöstön⁴ muuttamista koskevan ehdotuksen (siltä osin kuin on kyse rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille poikkeuksellisissa olosuhteissa)⁵.
3. On syytä panna merkkeille, että kansallisten parlamenttien asemaa koskevan pöytäkirjan (N:o 1)⁶ mukaisesti useat kansalliset parlamentit ovat ilmaisseet kielteisen kantansa kysymykseen siitä, onko ehdotus rajavalvonnan palauttamisesta toissijaisuusperiaatteen mukainen (FR⁷, NL⁸, PT⁹, SE¹⁰, SK¹¹, RO¹²). Eräät kansalliset parlamentit eivät ole saattaneet asian käsittelyä päätökseen, joten lausuntoja voi tulla vielä lisää.

² Ks. asiak. 14357/11.

³ Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten, sellaisena kuin se on asiakirjassa 14358/11.

⁴ Asetus (EY) N:o 562/2006, annettu 15. maaliskuuta 2006 (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1).

⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajoille poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi, sellaisena kuin se on asiakirjassa 14359/11.

⁶ EUVL C 83, 30.3.2010, s. 203.

⁷ 17094/11.

⁸ (Asiakirja toimitetaan myöhemmin).

⁹ 16679/1/11 REV 1.

¹⁰ 17095/11.

¹¹ 17063/11.

¹² 17056/11 ja 17096/11 (molemmat kamarit).

4. Neuvostossa (oikeus- ja sisäasiat) 22. syyskuuta 2011 käytyjen alustavien keskustelujen jälkeen ehdotuksia käsiteltiin Schengen-asioden työryhmässä (säännöstö) 30. syyskuuta, 28. lokakuuta sekä 8. ja 18. marraskuuta 2011.
5. Puheenjohtajavaltio toimitti pysyvien edustajien komitealle 2. joulukuuta 2011 kolme kysymystä¹³ tarkoituksena helpottaa lainsäädäntöpaketista käytäviä jatkokeskusteluja:
- a) *Olisiko Schengenin arviointimekanismia koskevan ehdotuksen oikeusperustan oltava SEUT 70 artikla vai 77 artiklan 2 kohta.*
 - b) *Olisiko tekstissä, jolla muutetaan Schengenin rajasäännöstön nykyisiä säännöksiä sikäli kuin on kyse rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille, siirrettävä päätösvaltaa komissiolle komiteamenettelyä käyttäen.*
 - c) *Onko yleistä yhteisymmärrystä siitä, että tarvitaan säännös rajavalvonnan palauttamisesta sisärajalle siinä tapauksessa, että rajavalvontatoimenpiteisiin liittyy jatkuvia vakavia puutteita, jotka muodostavat vakavan uhkan yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle, ja olisiko päätösvaltaa siirrettävä komissiolle komiteamenettelyä käyttäen.*
6. Keskustelujen perusteella:
- a) Useat valtuuskunnat olivat sitä mieltä, että 70 artikla on oikea oikeusperusta. Valtuuskuntien vähemmistö kannatti 77 artiklan 2 kohtaa tai oli avoin sille vaihtoehdolle, että kyseistä säännöstä käytettäisiin oikeusperustana.
 - b) Melkein kaikki valtuuskunnat vastustivat sitä, että valta päättää rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille siirrettäisiin komissiolle (komiteamenettelyä käyttäen). Eräät valtuuskunnat kuitenkin ilmoittivat suhtautuvansa avoimesti nykyisten seuranta- ja tiedonvaihtojärjestelyjen tehostamiseen.
 - c) Valtuuskuntien enemmistö kannatti EU:n tason turvamekanismia niitä tapauksia varten, joissa vakavat puutteet muodostavat uhkan yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle, siten että asiaan liittyvä päätösvalta säilyy jäsenvaltioilla.

¹³ Ks. 17280/1/11 REV 1 + COR 1.

7. Lisäksi on syytä panna merkille, että neuvoston oikeudellinen yksikkö antoi Schengenin arviointimekanismia koskevan ehdotuksen oikeusperustasta lausunnon¹⁴, jossa se totesi, että oikea oikeusperusta tällaiselle mekanismille olisi SEUT 70 artikla, joka lisättiin perussopimukseen juuri tätä tarkoitusta varten. Lisäksi neuvoston oikeudellinen yksikkö antoi myös lausunnon¹⁵, jossa se totesi, että Schengenin rajasäännösten 26 artiklaan ja Schengenin arviointimekanismia koskevan ehdotuksen 15 artiklaan ehdotetut säännökset, joissa sallitaan tarkastusten palauttaminen sisärajoille tapauksissa, joissa jäsenvaltio ei noudata Schengenin säännösten mukaisia velvoitteitaan, ovat yhteensopimattomia perussopimusjärjestelmän kanssa.

III LOPUKSI

8. Neuvostoa ja sekakomiteaa pyydetään panemaan merkille edellä 6 kohdassa esitetyt pysyvien edustajien komiteassa ja sekakomiteassa käytyjen keskustelujen tulokset, joiden pohjalta asian käsittelyä jatketaan pysyvien edustajien komiteassa ja työryhmätasolla.

¹⁴ Ks. 13. toukokuuta 2011 päivätyssä asiakirjassa 10148/11 oleva oikeudellisen yksikön lausunto, joka annettiin jo komission toimittaman ehdotuksen edellisen version yhteydessä.

¹⁵ 18392/11.